

редньовічного мистецтва. Своїми художніми зверненнями римські митці передбачили й мистецтво Нового часу. Архітекторами, скульпторами, живописцями епохи Відродження й наступних епох систематично вивчався й широко використовувався античний художній досвід на зразках давньоримської спадщини. Прямими спадкоємцями римської культури були візантійці, які, трансформуючи традиції римської спадщини, одночасно створювали раціонально розплановані міста, базилікальні й центричні купольні храмові будівлі із зображеннями виразних мозаїк та стінових розписів, будували благодійні заклади у вигляді притулків для прочан та подорожніх, жебраків і престарілих, сирітських будинків й ін., пізніше оцінених українським людом.

***Summary.** Traditions of the artistic and aesthetic design of the hotel and restaurant institution in the different cultures of the world are different depending on the certain historical era, geographical location, peculiarities of its climate, travel and communications of the people, trade and economic ties etc. The evolution of the Ukrainian tradition of the decorating design of the Ukrainian hotel and restaurant establishments from the korchma, shinok, church guest yard up to modern hotel-restaurant complex took place with the considering the specific of historical ethno-cultural peculiarities of the development of the Ukraine and its climatic conditions. The practical basis of the modern traditions in the decoration design of the hotel and restaurant facility was founded in the culture of the ancient Greece and Rome. The majestic buildings of the Roman cities provide the state the historical relief. Thanks to this the city planning canons and traditions of the decorative art established themselves at this level that they adhere at the present stage, creatively developing and improving.*

Антоніна Дубрівна

доцент КНУТД,

член НСХ України, м. Київ

antart@ukr.net

Абстрактне мистецтво як універсальна мова транскультурного діалогу

В основі зображувальної мови абстрактного мистецтва лежить символ-код, який не має схожості з конкретним предметом, або поняттям, а виражає загальну сутність уявлення, ідею, гіпотезу та теорію. Ця зображувальна атрибутика, геометрична та біоморфна, наочно демонструє знаковий арсенал — специфічну форму само-

вираження індивіда та засіб трансляції інформації. Абстрактне мистецтво генерувалося у найдавніший період історії, як важливий аспект розвитку духовної культури людської цивілізації. Подальше становлення абстрактних символів концентрувалося в традиційних елементах орнаментики народної декоративної культури — складної художньої системи етнічної та соціальної ідентифікації. Сучасні глобалізаційні процеси, які направлені на формування нового рівня відносин між країнами, з інтеграцією національних культур в загальносвітову культуру, на основі поваги та толерантності, потребують універсальних засобів міжкультурного спілкування.

У контексті вищесказаного, творчість іспанського скульптора Карлоса Гарсія Лаос являє собою цікавий феномен з точки зору застосування абстрактного мистецтва в якості засобу транскультурного діалогу. Митця приваблюють прості геометричні форми, які скульптор вважає втіленням філософської думки загальнолюдського спрямування. Мінімум засобів і максимум наповненості — те, що є основною суттю абстрактного мистецтва. Масивність, стриманість, прості прямокутні обриси — образ матерії натхненної подихом життя, через строгість і чіткість форм якої жодним чином не пропускають емоції або індивідуальність художника. Твори скульптора являють собою поєднання нескладних об'ємів, що демонструють розуміння глибини буття через геометрію.

12 листопада 2016 року в м. Умань, ініціативою жителів та за підтримки адміністрації міста, було реалізовано проєкт Карлоса Гарсія Лаос “Материнський інстинкт”, який представляє скульптуру — прямокутник з перфорованим просвітом та кулею всередині. Абстрактний за формою та концептуальний за змістом твір виражає невтомне материнське око, що споглядає, вболіваючи та протегуючи. Величний образ Березині, втілений через геометричну абстрактну знаковість, яку автор вважає абсолютним вираженням краси, універсальною мовою, зрозумілою людям різних етнічних, релігійних, політичних та філософських світоглядів. Скульптуру встановлено на гранчасту конструкцію, у яку, під час урочистого відкриття, кожен відвідувач міг покласти каміння з написом виявлення своєї шани до матері, залучившись до інтерактивного мистецького перфомансу.

Позитивний резонанс цієї мистецької події в спільноті м. Умані дає підстави констатувати, що абстрактне мистецтво, як унікальне культурне явище, яке за своїми функціями, методами відображення реальності, походженням, важливістю ролі в житті суспільства та людини, має глибокий гуманістичний зміст, та за рахунок спорідненості початкового історичного етапу культурної еволюції людства

виступає втіленням універсальної комунікативної матриці, яка зчитується на всіх культурних, соціальних та національних рівнях.

Таким чином, засоби абстрактного мистецтва є істинно унікальними. Елементарні прості форми складаються у своєрідну мову, що є універсальним методом встановлення корисних, з точки зору культури, взаємовідносин між країнами в умовах глобалізації. Можна стверджувати, що ця мова є первинною в системі особливих знаків. Грунтуючись на тисячорічній історії, пронісши через покоління візуальні коди на сучасному рівні, вона являє собою досконалу форму транслявання на загальнозрозумілому рівні головних цивілізаційних цінностей.

***Summary.** Abstract art been formed from the earliest period of human history. The basis of his figurative language is character code that no similarity to a particular subject or concept, but expresses the essence general idea, idea, hypothesis and theory. This figurative attributes, geometric and biomorphic, demonstrates symbolic arsenal, as a specific form of self-expression and individual means of broadcasting information. The creativity Spanish sculptor Carlos Garcia Lahos is an interesting phenomenon in terms of use abstract art as a means of trans-cultural dialogue. November 12, 2016 in the city Uman, on the initiative of residents and support the city administration, the projects of the Spanish artist's "Maternal instinct", which presents sculpture — a rectangle with a perforated clearance and the ball inside. Abstract conceptual form and in content tireless work expresses maternal eye that looks as concern and protection. The means of abstract art is truly unique. Elementary simple forms composed a specific kind of language that is universal method of establishing useful in terms of cultural relations between the countries under globalization.*

Наталія Жукова

доктор культурології, доцент, зав. відділом
етнокультурології та культурної антропології
Інституту культурології НАМ України
natninal@yandex.ua

Модель “семіотичної гри” у творчості Г. Нормінтона

Семіотика як наука про створення, побудову та функціонування різних знакових систем, що зберігають та передають інформацію, виникає і отримує свій розвиток у ХХ столітті. Можна навіть стверджувати, що семіотика є однією з базових наук цього часу, адже, спираючись на міжнауковий підхід, вона застосовує ідеї та методи, що “одночасно підходять для опису інших об'єктів гуманітарної сфе-